

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Schimbările climatice și degradările mediului reprezintă o amenințare pentru Europa și întreaga lume. Prin elaborarea Pactului Ecologic European, Comisia Europeană a urmărit creșterea utilizării eficiente a resurselor prin trecerea la o economie circulară, mai curată, reducerea poluării, refacerea biodiversității, pentru ca Uniunea Europeană să devină, până în anul 2050, neutră în ceea ce privește impactul asupra climei.

Utilizarea energiei din surse regenerabile este vitală pentru combaterea schimbărilor climatice, protejarea mediului și reducerea dependenței energetice.

Pe fondul tranziției energetice, dar și a necesității statelor de a-și asigura securitatea energetică în contextul geopolitic actual, tehnologiile în domeniul energiei produse din surse regenerabile offshore -energia valurilor, energia mareelor, energia produsă prin panourile fotovoltaice flotante, turbinele eoliene flotante și turbinele eoliene fixate pe fundul mării - au căpătat o atenție sporită, fiind incluse în politicile privind energia regenerabilă la nivelul Uniunii Europene (UE) și al statelor membre.

Energia eoliană offshore are un rol major în cadrul obiectivelor europene de reducere a dependenței de importurile de combustibili fosili și de decarbonare până în anul 2050, într-un moment în care interesele Uniunii Europene (UE) privind securitatea energetică și obiectivele climatice sunt aliniate.

Obiectivul Strategiei Offshore a Comisiei Europene este de a avea o capacitate instalată de cel puțin 60 GW de energie eoliană offshore până în 2030 și 300 GW până în 2050.

Prin Comunicarea Comisiei din 8 martie 2022 „*REPowerEU: Acțiune europeană comună pentru o energie mai accesibilă, mai sigură și mai durabilă*”, Comisia Europeană a solicitat statelor membre să cartografieze, să evalueze și să asigure rapid zone terestre și maritime adecvate care sunt disponibile pentru proiecte de energie regenerabilă, avându-se în vedere inclusiv aspecte privind evaluarea de mediu și cartarea zonelor eligibile pentru aceste proiecte.

De asemenea, în cadrul Regulamentului (UE) 2022/869 din 30 mai 2022 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, direct aplicabil, sunt incluse prevederi clare privind planificarea rețelei offshore și dezvoltarea de planuri strategice de dezvoltare a rețelei offshore integrate pentru fiecare bazin maritim, în conformitate cu coridoarele prioritare ale rețelei offshore (România face parte din coridorul prioritar al Rețelelor offshore din sud și est - SE offshore).

În timp ce unele state au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește energia eoliană offshore, alte state nici măcar n-au adoptat un cadru de reglementare specific, iar unele bazine maritime rămân încă nevalorificate. Acesta este și cazul Mării Negre, areal cu un bun potențial natural pentru exploatarea energiei eoliene offshore, atât prin utilizarea turbinelor fixate pe fundul mării, cât și a turbinelor flotante.

Având în vedere cele de mai sus, precum și intenția țării noastre de a contribui în mod semnificativ

la atingerea țintelor europene de RES și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de sera și de a-și asigura siguranța în aprovizionare pe bază de capacități energetice nepoluante, în contextul reformei pieței de energie electrică inclusă în Planul Național de Redresare și Reziliență a fost evidențiată necesitatea susținerii unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile, unul dintre jaloanele incluse în acest plan fiind *“introducerea unui nou cadru specific pentru centralele pe bază de energie din surse regenerabile offshore”*, cu termen de implementare trimestrul II 2023.

2.2 Descrierea situației actuale

Producerea energiei eoliene offshore este prevăzută și în documentele de politică în domeniul energiei elaborate de autoritățile române, precum și în strategiile investiționale ale unor societăți care activează în domeniu.

Potrivit proiectului Strategiei energetice a României 2020-2030 cu perspectiva anului 2050, investițiile în creșterea potențialului de producție a energiei din surse regenerabile, luând în calcul potențialul României pentru energia produsă centralele electrice eoliene offshore, sunt considerate investiții prioritare.

Energia eoliană offshore este menționată, totodată, și în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 (PNIESC) în sensul că, deși costurile acestei tehnologii sunt încă destul de ridicate, pe termen lung (în jurul anul 2030) se așteaptă o reducere a costurilor având în vedere performanțele noilor tehnologii.

În contextul reformei pieței de energie electrică inclusă în PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență) a fost evidențiată necesitatea susținerii unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile, unul dintre jaloanele incluse în acest plan fiind *“introducerea unui nou cadru specific pentru centralele pe bază de energie din surse regenerabile offshore”*, cu termen de implementare trimestrul II 2023.

Chiar și în lipsa unui cadru normativ în acest domeniu și, implicit, în lipsa unei posibilități reale de a investi în acest domeniu, unii investitori în domeniul energiei regenerabile, străini și autohtoni, și-au anunțat deja intenția de a dezvolta proiecte eoliene offshore în Marea Neagră.

Potențialul de energie eoliană offshore al României, astfel cum este acesta evaluat pe baza estimărilor Băncii Mondiale (BM), prezintă o capacitate teoretică de 76GW, 22GW sub formă de turbine fixe și 54GW sub formă de turbine plutitoare. Din punctul de vedere al raportului cost-beneficiu, primele turbine care ar trebui instalate sunt cele fixe.

În prezent, pentru îndeplinirea angajamentului inclus în PNRR și acordul cu BM, dar mai ales pentru a utiliza în cel mai eficient mod resursele regenerabile offshore de care dispunem, Ministerul Energiei (ME) colaborează cu Direcția Generală Sprijin pentru Reformele Structurale a Uniunii (Directorate General for Structural Reform Support – DG REFORM) și Banca Mondială (BM) în cadrul unui studiu intitulat „Offshore Wind Roadmap for Romania”. Un prim proiect al Road-map-ului elaborat în marja acestui studiu a fost remis Ministerului Energiei, forma finală a acestuia urmând a se finaliza după ce consultanții Băncii Mondiale vor integra observațiile transmise de entitățile române implicate în proiect. De asemenea, Ministerul Energiei derulează un alt program de asistență tehnică prin intermediul UD Department of Commerce’s Commercial Law Development Program (CLDP) și US Department of Interior’s International Technical Assistance Program (ITAP), cu sprijinul BOEM – Bureau of Ocean Energy Management și BSEE – Bureau of Safety and Environmental Enforcement, principalele entități implicate în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea cadrului legislativ pentru dezvoltarea proiectelor eoliene offshore în SUA. În marja acestui program, au avut loc discuții bilaterale cu reprezentanții BOEM și BSEE și au fost primite informații privind elementele considerate de partea americană ca fiind esențiale pentru dezvoltarea

și implementarea unor astfel de proiecte.

În baza asistenței tehnice primite, la nivelul ministerului a fost elaborat un proiect de lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore care stabilește cadrul general necesar implementării proiectelor de acest tip într-o formă ce asigură transparența întregului proces de implementare a proiectelor eoliene offshore în condiții de concurență loială, fără discriminare între formele de proprietate sau în ceea ce privește privind originea capitalului și naționalitatea operatorilor.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ România asigură cadrul legal pentru dezvoltarea investițiilor în domeniul energiei eoliene offshore din Marea Neagră.

Stabilirea unui cadru legislativ și fiscal adecvat este esențial în dezvoltarea energiei eoliene offshore, în contextul actual marcat de extinderea accelerată a acestor capacități de producție la nivel mondial.

România urmărește îndeplinirea principalelor obiective ale noii politici din domeniul energiei și climei a Uniunii Europene, pentru anul 2030 și perspectiva pentru anul 2050, obiective asumate și de România, cu scopul de a gestiona în mod echitabil tranziția sectorului energetic românesc către producerea de energie curată.

Proiectul de act normativ include prevederi privind

- capacitatea instalată în proiecte de producere a energiei electrice din resurse eoliene offshore pentru care se poate acorda sprijin prin intermediul schemei de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență până în anul 2035;
- stabilirea autorităților competente responsabile de facilitarea și coordonarea procesului de implementare a proiectelor de producere a energiei eoliene offshore;
- regulile și condițiile privind stabilirea și concesionarea perimetrelor în cadrul cărora pot fi derulate activități de explorare și exploatare a potențialului eolian offshore;
- regulile și condițiile privind acordarea de autorizații și licențe de către autoritățile competente;
- informații privind servituțile legale și drepturile de acces;
- informații privind regimul taxelor și redevențelor;
- condiții și obligații privind racordarea la rețeaua de transport energie electrică;
- obligații privind desființarea centralei electrice eoliene offshore;
- contravenții și sancțiuni;
- dispoziții finale.

Prin promovarea proiectului de Lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, România își va menține poziția de producător important de energie în regiune și va avea un rol activ și însemnat în gestionarea situațiilor de stres la nivel regional.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Pe lângă importanța pe care o au în asigurarea siguranței în alimentare cu energie electrică și decarbonarea sistemului energetic, dezvoltarea centralelor electrice eoliene offshore generează beneficii socio-economice importante prin crearea de locuri de muncă în producția, construcția, operarea și întreținerea centralelor, cu efect de multiplicare asupra altor sectoare, inclusiv prin concentrarea activităților economice asociate energiei electrice offshore în porturile din România.

Este de așteptat ca prin investițiile în 3 GW de energie eoliană offshore să se creeze un total de 22.000 de noi locuri de muncă pentru angajați cu normă întreagă (20.000 în faza de CAPEX și 1.800 în cea de operare și întreținere), dintre care 15.500 noi locuri de muncă ar putea fi create în mod direct la nivel național, presupunând că România ar atrage investitori în producția de componente pentru turbine eoliene, în construcția, instalarea și, respectiv, întreținerea infrastructurii parcurilor eoliene offshore.

Dezvoltarea sectorului energetic este parte a procesului de dezvoltare a României, iar sursele regenerabile de energie vor juca un rol important în decarbonizarea sectorului energetic național.

Prin implementarea proiectului de Lege vor fi susținute investițiile productive în întreprinderile mici și mijlocii, crearea de noi întreprinderi, stimularea cercetării și inovării, reabilitarea mediului, producerea energiei curate precum și derularea de activități de perfecționare și recalificare a lucrătorilor.

3.2 Impactul macroeconomic.

Pentru asigurarea securității și eficienței energetice, sistemul energetic trebuie să progreseze concomitent pe direcția diversificării surselor și tehnologiilor de producere a energiei și promovarea energiilor din surse regenerabile. La nivel macroeconomic, proiectul de lege contribuie la asigurarea securității energetice și a siguranței în alimentarea cu energie electrică, decarbonizarea sistemului energetic național, creștere economică, crearea de locuri de muncă, dezvoltare instituțională, dezvoltarea unor noi ramuri de specializare tehnică la nivelul învățământului superior.

3.3 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat.

Prin prezentul proiect de Lege se acordă o schemă de sprijin pe bază de Contracte pentru diferență pentru construcția și operarea de centrale electrice eoliene offshore cu o capacitate de producție energie electrică de 3 GW, până în anul 2035.

3.4 Impactul asupra mediului de afaceri

Prin implementarea proiectului de Lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, vor fi create oportunități de ocupare a forței de muncă în noile sectoare, vor fi create condiții atractive pentru investitorii publici și privați și se va investi în activități de învățământ, cercetare și inovare.

3.5 Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act administrativ are impact la nivelul autorităților care urmează să primească sarcini noi în vederea implementării prevederilor proiectului de act normativ.

3.5 Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Se crează oportunități de dezvoltare a investițiilor productive, crearea de noi întreprinderi, derularea de activități de perfecționare și recalificare a lucrătorilor.

3.6 Impactul social

Se estimează crearea de noi locuri de muncă, derularea de activități socio-economice la nivelul comunităților locale, noi activități în domeniile învățământului și calificării profesionale.

3.7 Impactul asupra mediului

Proiectele de investiții în centrale electrice eoliene offshore vor fi implementate după parcurgerea, pentru fiecare proiect în parte, a procedurilor de autorizare, iar în urma evaluării impactului asupra mediului se vor promova soluțiile tehnice care să asigure un impact minim. Prin implementarea unor astfel de investiții se vor înlocui centrale de producere pe bază de combustibil fosil, care produc emisii poluante, cu unități de generare cu emisii zero.

3.8 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
4.7 Alte informații						
Secțiunea a 5-a:						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Este necesară elaborarea de acte normative pentru implementarea prevederilor legii și pentru asigurarea dezvoltării instituționale						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect						
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate În contextul reformei pieței de energie electrică inclusă în Planul Național de Redresare și Reziliență a fost evidențiată necesitatea susținerii unui cadru legislativ și de reglementare stimulat pentru						

investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile, unul dintre jaloanele incluse în acest plan fiind “introducerea unui nou cadru specific pentru centralele pe bază de energie din surse regenerabile offshore”, cu termen de implementare trimestrul II 2023.

5.6 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Se solicită aviz de către Consiliul Concurenței și Consiliul Legislativ.

6.6 Alte informații. Nu este cazul

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul de act administrativ a fost publicat pe site-ul www.energie.gov.ro în data de ____ .2023

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

7.2 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
<p>8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p> <p>Este necesară elaborarea de acte normative pentru implementarea prevederilor legii și pentru asigurarea dezvoltării instituționale.</p>
<p>8.2 Alte informații</p> <p>Nu au fost identificate.</p>

Față de cele menționate mai sus, s-a elaborat prezentul proiect de **Lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei** pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl adoptați.

MINISTRUL ENERGIEI
Sebastian-Ioan BURDUJA

Avizăm favorabil:

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

Marian NEACȘU, VICEPRIM MINISTRU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRIILOR
PUBLICHE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Adrian-Ioan VEȘTEA

MINISTRUL ECONOMIEI,
ANTEPRENORIALULUI ȘI TURISMULUI

Ștefan-Radu OPREA

MINISTRIL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR

Mircea FECHET

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII

Sorin-Mihai GRINDEANU

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Adrian CÂCIU

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Marian-Cătălin PREDOIU, VICEPRIM MINISTRU

Luminița-Teodora ODOBESCU

MINISTRUL FINANTELOR

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Marcel-Ioan BOLOȘ

Angel TÎLVĂR

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE
DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL
ENERGIEI

PREȘEDINTELE CONSILIULUI
CONCURENȚEI

George-Sergiu NICULESCU

Bogdan-Marius CHIRIȚOIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU